

Raport privind riscul de durabilitate pentru anul 2023

În conformitate cu procedura privind Politica de durabilitate investițiilor fondurilor de pensii administrate versiunea 2, BCR Pensii s-a angajat să se conformeze cu Regulamentul UE 2019/2088 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare (Reglementarea UE) și respectiv transparența în legătură cu integrarea riscurilor legate de durabilitate în procesul de investiții și cadrul de reglementare național în asigurarea transparenței cu privire la modul în care integrează riscurile legate de durabilitate în deciziile de investiții, inclusiv prin realizarea unui raport anual pentru informarea participanților (existenți și potențiali).

În acest raport anual de sustenabilitate am evaluat instrumentele financiare din portofoliile FPAP BCR și FPF BCR Plus din perspectiva durabilității, respectiv a factorilor ESG. În acest raport am sintetizat scorurile ESG și categoriile de risc de durabilitate pe fiecare clasă de active și scorul ESG al întregului portofoliu. Principalii parametri ESG utilizați în evaluare se regăsesc la Anexa nr. 1 din Politica de durabilitate a investițiilor fondurilor de pensii administrate vers.2 publicata pe site www.pensiibcr.ro.

Conform metodologiei interne, un emitent sau un instrument financiar poate primi un scor ESG cu valori cuprinse între 1 și 3, 3 fiind cel mai bun.

Scorurile ESG finale al emitenților se bazează atât pe analize interne cât și pe analize de la terți.

Evaluarea factorilor ESG pe clase de active

În Anexa 1 am prezentat scorul ESG al portofoliului global și pe clase de active. Pentru a evalua performanța ESG a întregului portofoliu, am calculat o medie ponderată în funcție de scorul ESG primit de fiecare clasă de active și ponderea acesteia în portofoliu. Ponderile folosite în calcul sunt cele de la 31.12.2023, iar evaluările și scorurile ESG sunt întocmite pe baza ultimelor date disponibile, adică cele aferente anului fiscal 2023, unde au fost disponibile.

Din analiza internă rezultă un scor ESG de 2.23 pentru portofoliul fondului FPAP BCR și 2.22 pentru BCR PLUS, însemnând un risc mediu de durabilitate.

Conform scorurilor ESG și categoriilor de risc de durabilitate au rezultat 18 emitenți cu risc scăzut de durabilitate, 35 emitenți cu risc mediu și 8 emitenți cu risc ridicat.

Clasa de active cu cel mai mic risc de durabilitate sunt acțiunile companiilor europene și cel mai mare risc de durabilitate este asociat marfurilor (aur).

- Evaluarea titlurilor de stat

Conform raportului Moody's, scorul ESG de credit al României este moderat negativ, adică un scor de CIS-3, unde 1 este cel mai bun și 5 cel mai rău.

Din punct de vedere al factorilor de mediu, România are un impact neutru către scăzut (2), având printre cele mai scăzute emisii de gaze cu efect de seră per persoană din Uniunea Europeană (UE) și o pondere ridicată a surselor de energie regenerabilă în consumul total de energie.

Din punct de vedere al factorilor sociali, România are un scor moderat negativ (3), din cauza problemelor demografice, al accesului limitat la servicii și performanței educaționale moderate. Iar din punct de vedere al guvernantei, România are un profil neutru către scăzut (2), din cauza performanței moderate în cadrul luptei

anticorupției, unui nivel mediu ce ține de percepția asupra independenței justiției și eficienței neuniforme a politicilor macroeconomice.

Compania Fitch a atribuit guvernantei României un scor de relevanță ESG (RS) de "5[+]" atât pentru stabilitate politică și drepturi, cât și pentru statul de drept, calitatea instituțională și a reglementării și controlul corupției. Aceste scoruri reflectă ponderea ridicată pe care indicatorii de guvernanță ai Băncii Mondiale (WBG) o au în modelul lor de rating suveran (SRM). România are un clasament WBG moderat la 60 percentila, reflectând un record recent de tranziții politice pașnice, un nivel moderat al drepturilor de participare la procesul politic, o capacitate instituțională moderată, statul de drept stabilit și un nivel moderat de corupție. Scorurile variază de la "5" la "1". Un scor de "5" indică factori care au un impact asupra ratingului de credit și sunt un factor cheie de rating.

Astfel, am luat în considerare scorul CIS-3 al Moody's translatat pe scara noastră internă înseamnă un scor ESG de 2.2 și un risc mediu de durabilitate, la fel ca și în anul anterior.

- Evaluarea emitenților de acțiuni și obligațiuni corporative și supranaționale

Fiecare emitent de acțiuni, obligațiuni corporative și obligațiuni supranaționale a fost evaluat individual pe o serie de criterii de durabilitate, pe baza cărora a primit un scor ESG. În total au fost analizați 48 de emitenți (18 emitenți de acțiuni din UE, 20 emitenți de acțiuni din România și 10 emitenți de obligațiuni). O sinteză a acestor evaluări se regăsește în anexe, unde am prezentat mediile unor criterii analizate fie pe sectoare de activitate (în cazul emitenților de acțiuni), fie pe clase de active. Iar în graficele 1, 2 și 3 am prezentat scorul mediu ponderat ESG pe clase de active și pe sectoare.

În anul 2023, FPAP BCR și FPF BCR PLUS au investit în obligațiuni sustenabile emise de emitentii Raiffeisen Bank SA și Banca Transilvania (caracterul sustenabil fiind confirmat de Morningstar-Sustainalytics).

În general, observăm că emitenții de obligațiuni corporative (care sunt în principal bănci) și acțiunile europene performează mai bine la capitolul sustenabilitate față de acțiunile românești.

În cadrul sectoarelor de activitate, observăm că cele mai performante sunt companiile din sectorul imobiliar, utilități și industrie pentru acțiunile europene, și imobiliar, serviciile financiare și bunuri de consum pentru acțiunile românești.

Din analiza factorilor de mediu observăm că cca 79% din emitenții de acțiuni și obligațiuni dețin o politică de mediu, iar restul 21% fie nu dețin, fie emitentul nu a comunicat această informație. De asemenea, observăm că acțiunile din sectorul materiale are cele mai mari rate ale intensității emisiilor de gaze cu efect de seră (cca 421 tone eq CO₂/ mil.EUR venituri), iar sectoarele de utilități și materiale au cele mai mari rate ale intensității energetice (peste 1,700 MWH/mil EUR venituri). Rata medie de reciclare a deșeurilor, în cazul tuturor emitenților, este la 44%, iar sectoarele cu ratele cele mai mari rate sunt bunuri de consum și industrial (peste 62%). În medie, emitenții au o pondere a consumului de energie din surse regenerabile în consumul total de energie de 29%, totuși sectoarele de materiale și servicii financiare au rate de peste 47%.

Din analiza factorilor sociali observăm că peste 80% din emitenți dețin politici privind: diversitate și egalitate de șanse; sănătatea și securitatea în muncă; politică de denunțare pentru angajați "Whistle Blower". În continuare, constatăm că sectoarele care au peste 50% femei în total angajați sunt serviciile financiare, sănătatea și imobiliarele, iar sectoarele care au cele mai mari ponderi ale femeilor în funcții de conducere sunt bunurile de consum, sănătatea și imobiliare (peste 39%). De remarcat este că emitenții de acțiuni românești performează mai bine față de emitenții europeni în ce privește ponderea femeilor în funcții de conducere (43,5% vs 29,7%). Alți indicatori unde vedem o performanță mai bună a acțiunilor românești față de cele europene sunt gradul de fluctuație al angajaților și numărul de accidente de muncă la 1000 de angajați.

Iar din analiza factorilor de guvernanță corporativă, remarcăm că peste 89% din emitenți dețin o politică de anticorupție și etică în afaceri. În medie, cca 62% dintre membrii Consiliului de Administrație sunt directori

independenți și cca 28% sunt femei. Pentru cca 49% din emitenții analizați Președintele Consiliului de Administrație este membru independent, iar pentru cca 3% din emitenții analizați CEO-ul ocupă și funcția de Președinte al Consiliului de Administrație.

- Evaluarea obligațiunilor municipale

În lipsa unor scoruri de la companii de rating ESG specializate, am alocat intern pentru obligațiunile municipale un risc de durabilitate mediu și un scor ESG de 2.25, la fel ca în anul 2022.

- Evaluarea OPCVM-urilor și ETF-urilor

Având în vedere vizibilitatea limitată cu privire la structura portofoliilor OPCVM-urilor și ETF-urilor și lipsa unor rapoarte dedicate, pentru evaluarea instrumentelor din această clasă de active am utilizat scorurile de sustenabilitate furnizate de Morningstar (The Morningstar Sustainability Rating), convertite pe o scară de la 1 la 3, rezultând un scor mediu ponderat de 2.29 la FPAP BCR și 2.28 la FPF BCR PLUS și un risc mediu de durabilitate.

- Evaluarea ETC-ului (aur)

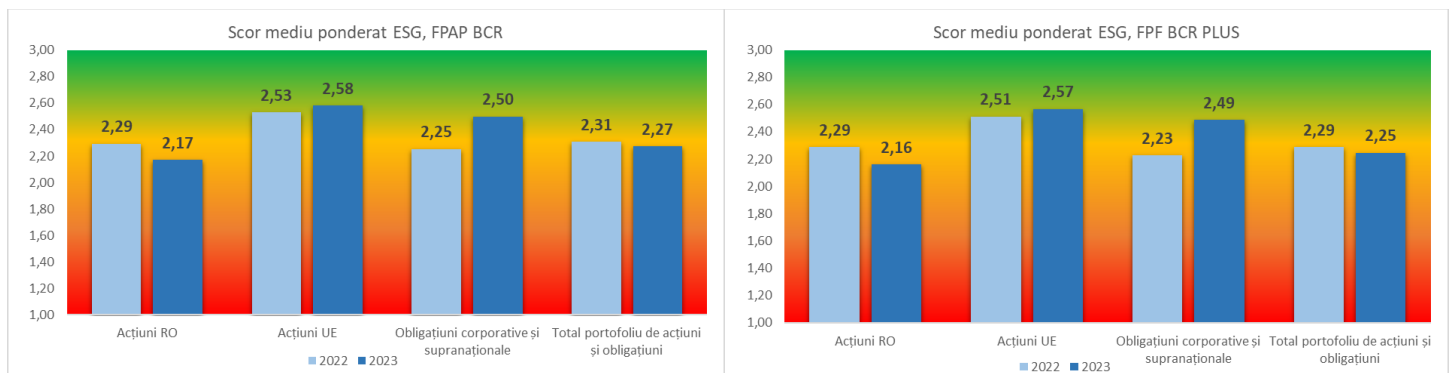
Industria aurului e împărțită pe 2 segmente: oferta sau producția de aur (Upstream) și cererea sau utilizarea aurului (Downstream). Însă segmentul de downstream are un impact negativ neglijabil asupra mediului (generând cca 1% din totalul de emisii de gaze cu efect de seră ce provin din industria aurului) comparativ cu segmentul de upstream. Prin urmare, în analiza de durabilitate ne-am raportat la impactul asupra mediului pe care îl are oferta de aur. Pentru anul 2023 am utilizat scorul ESG median al sectorului de minerit de metale, minerale și pietre prețioase publicat de Bloomberg translatat la scara internă de evaluare. A rezultat un risc mediu de durabilitate și un scor ESG de 1.9.

- Evaluarea depozitelor și conturilor curente

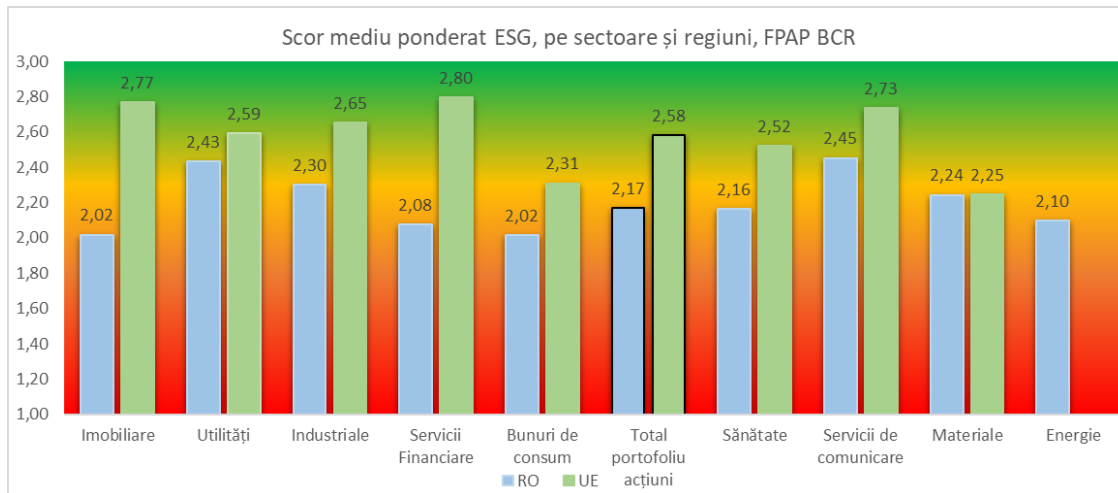
Evoluția scorurilor pe clase de active și la portofoliile de acțiuni este prezentată în graficele următoare.

Compararea scorului cu anul precedent trebuie analizată cu rezerve pentru că metodologia și sursa scorurilor ESG externe este diferită de la un an la altul.

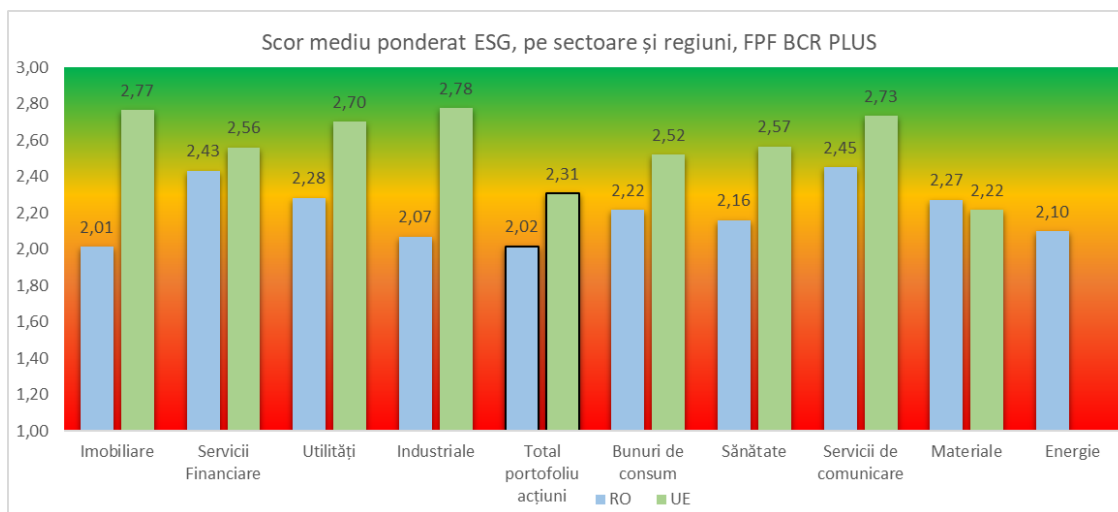
Grafic 1. Evoluția scorului mediu ponderat ESG pe clase de active, FPAP BCR și FPF BCR PLUS

Grafic 2. Scorul mediu ponderat ESG pentru portofoliul de acțiuni, FPAP BCR

Grafic 3. Scorul mediu ponderat ESG pentru portofoliul de acțiuni, FPF BCR PLUS

Mugur N. Popescu - Director Investitii

Mihai Lazaroiu – Analist Investitii

Anexa 1 - Scorul ESG al portofoliului global și pe clase de active

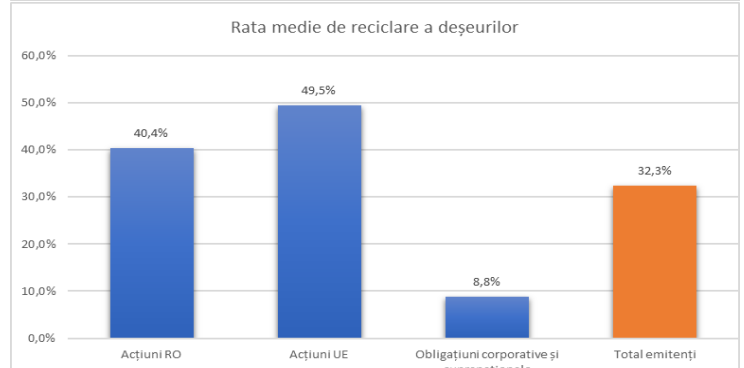
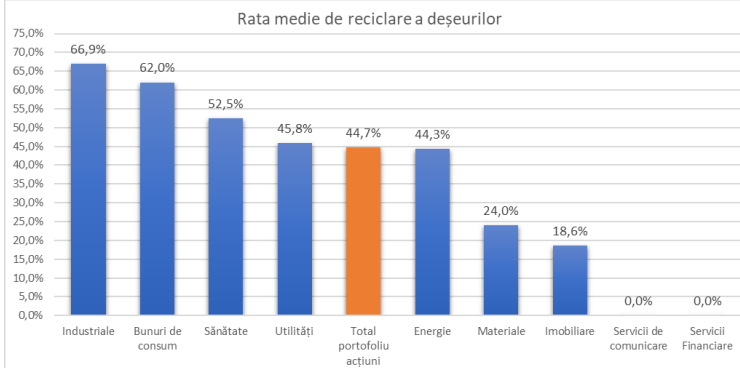
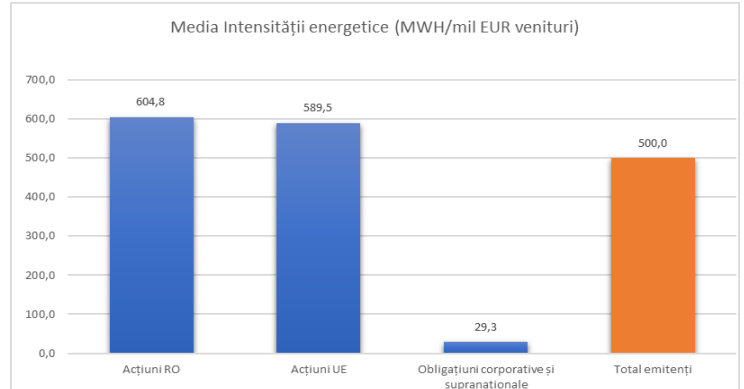
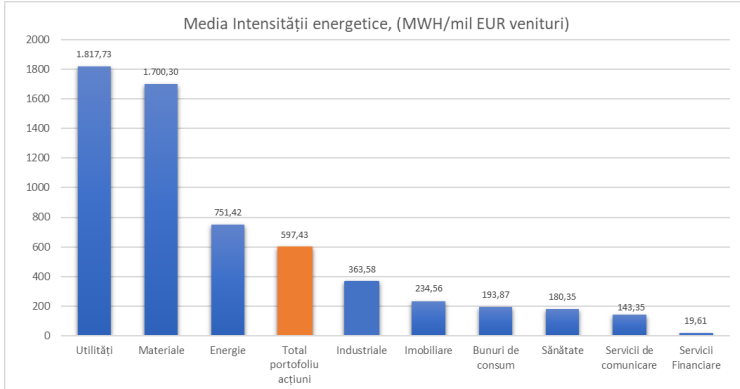
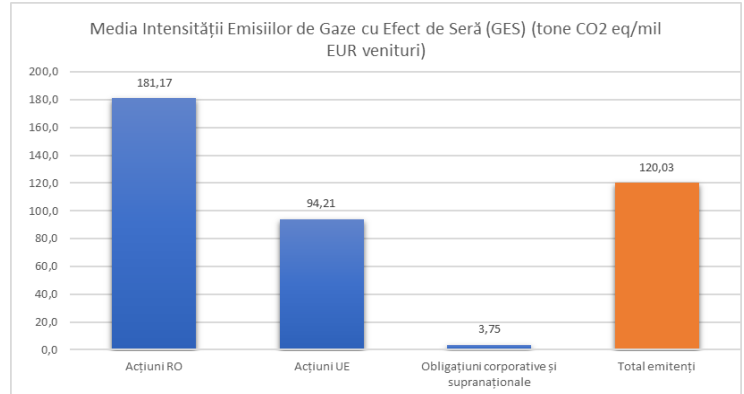
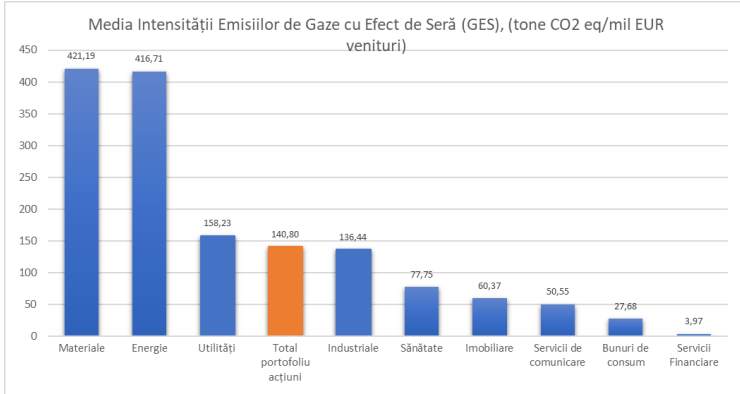
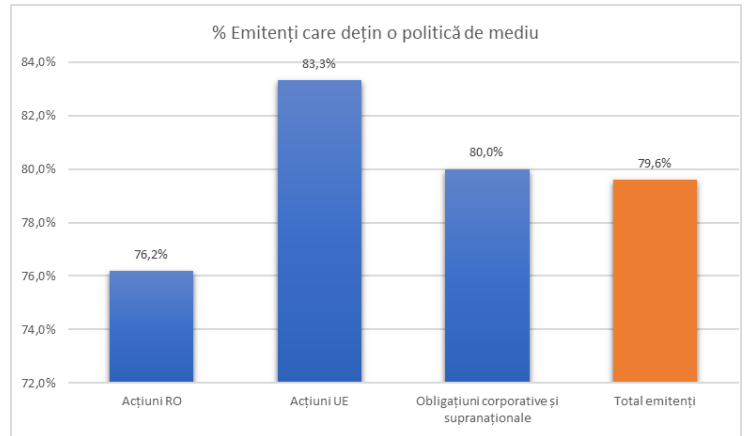
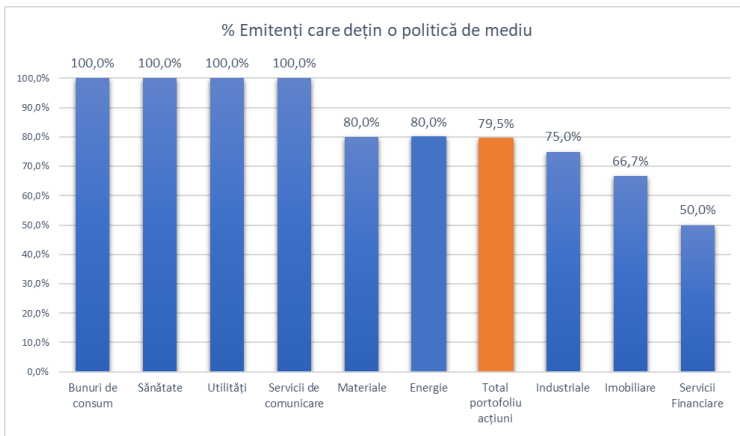
Clasa de active	Ponderea în portofoliul FPAP BCR	Ponderea în portofoliul FPF BCR PLUS	Scor mediu ponderat ESG, FPAP BCR	Scor mediu ponderat ESG, FPF BCR PLUS
Titluri de stat	67,26%	65,73%	2,20	2,20
Acțiuni RO	18,49%	21,54%	2,17	2,16
Acțiuni UE	2,68%	2,02%	2,58	2,57
Obligațiuni corporative și supranaționale	4,78%	5,01%	2,50	2,49
Obligațiuni municipale	0,88%	1,21%	2,25	2,25
OPCVM-uri și ETF-uri	3,29%	2,19%	2,29	2,28
ETC (aur)	0,85%	0,84%	2,07	2,07
Investiții private de capital	0,66%	0,77%	2,45	2,45
Depozite și conturi curente	1,09%	0,66%	2,44	2,31
Instrumente de acoperire a riscului	0,01%	0,03%	2,33	2,37
Total	100,00%	100,00%	2,23	2,22

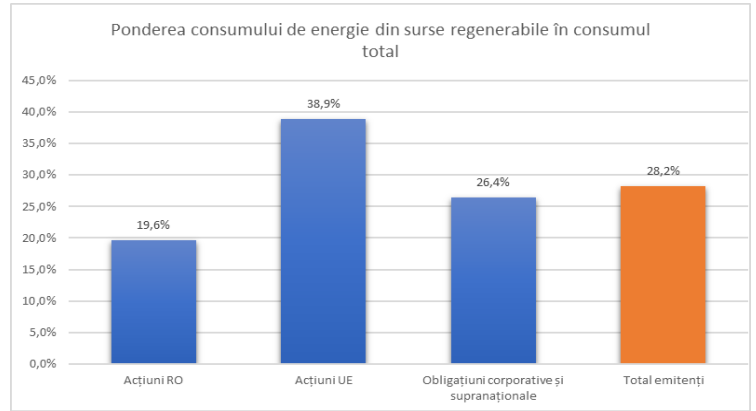
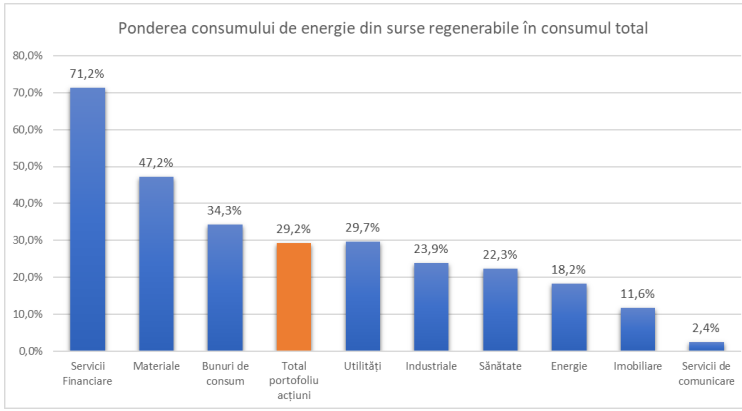
Legenda:

Risc de durabilitate	Scor ESG
Scăzut	2.50 - 3
Mediu	2.00 - 2.49
Ridicat	1 - 1.99

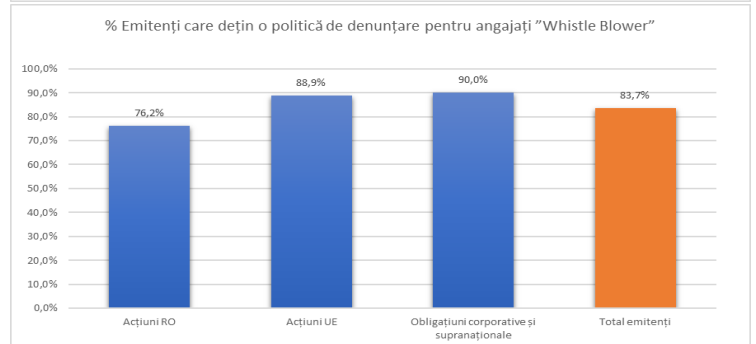
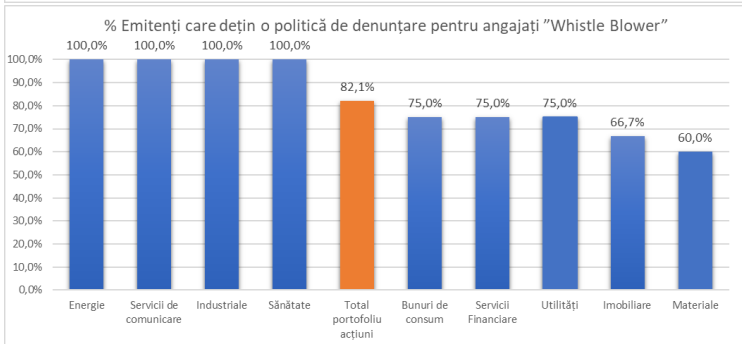
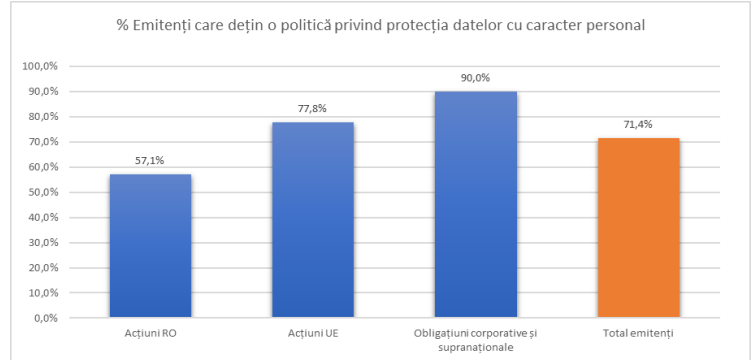
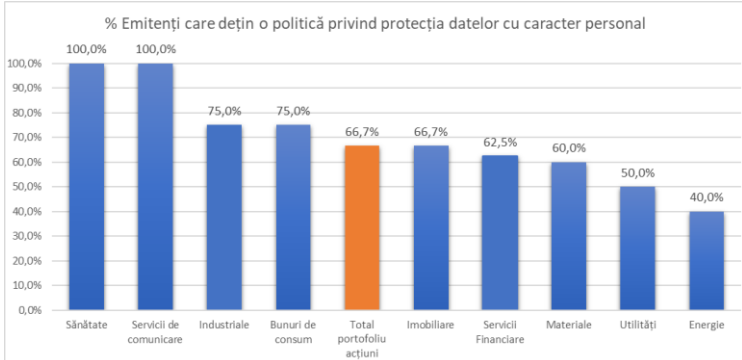
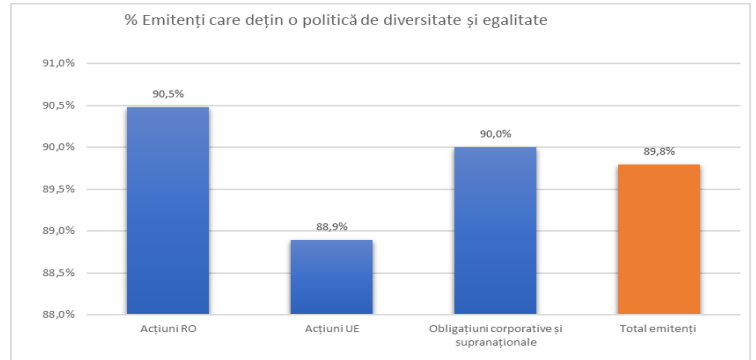
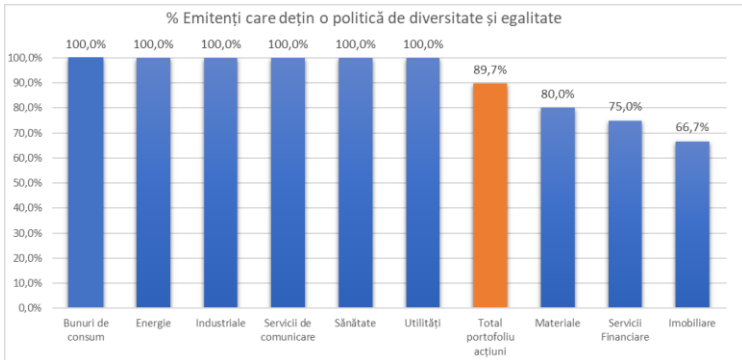
Anexa 3 – Grafice

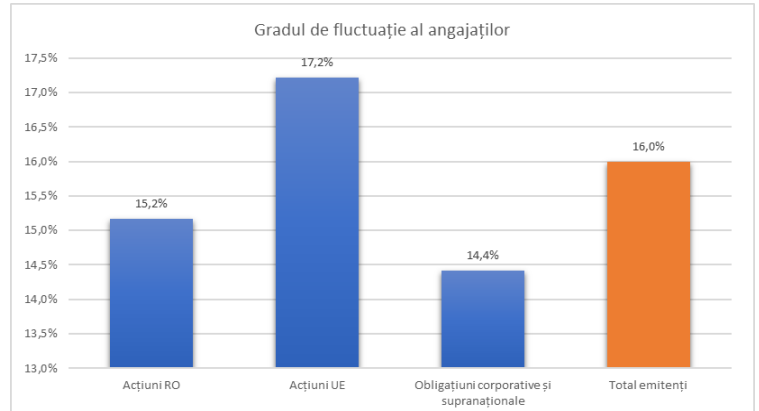
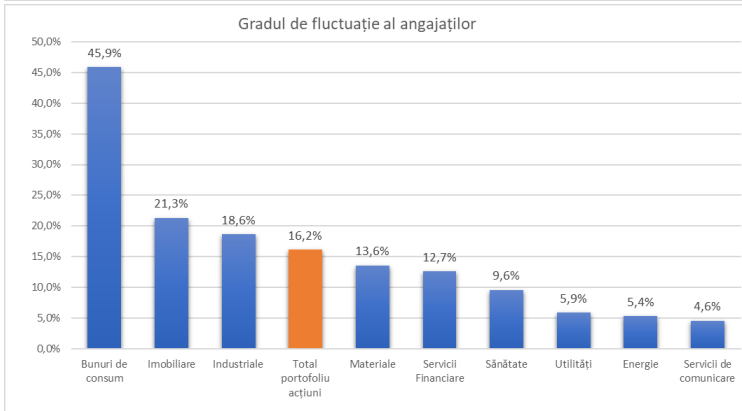
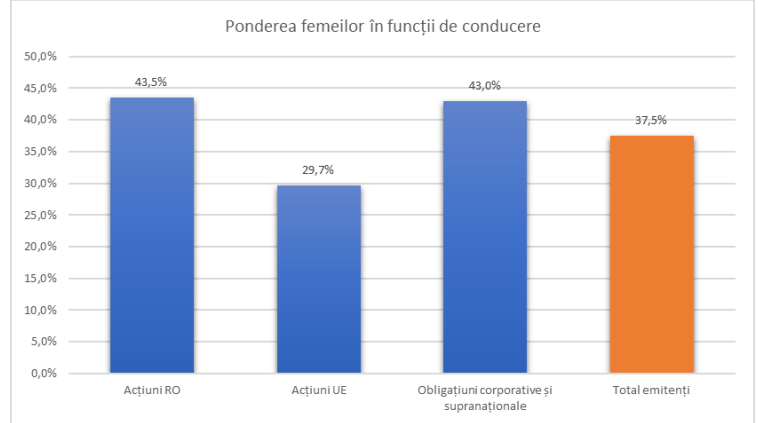
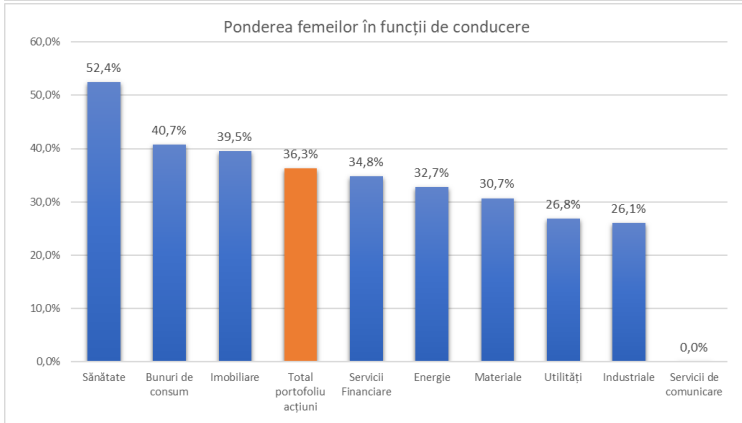
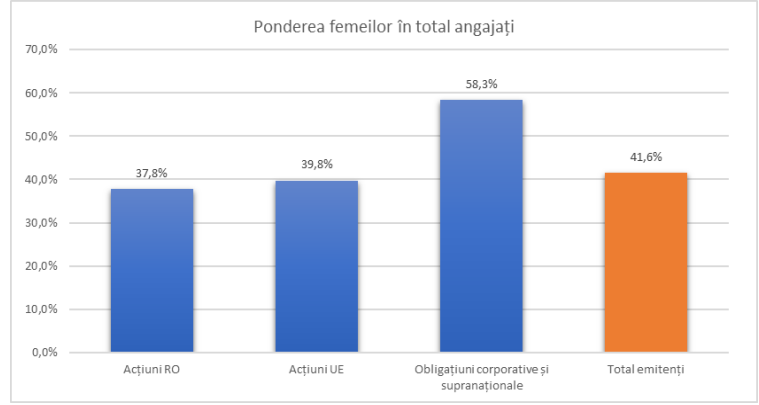
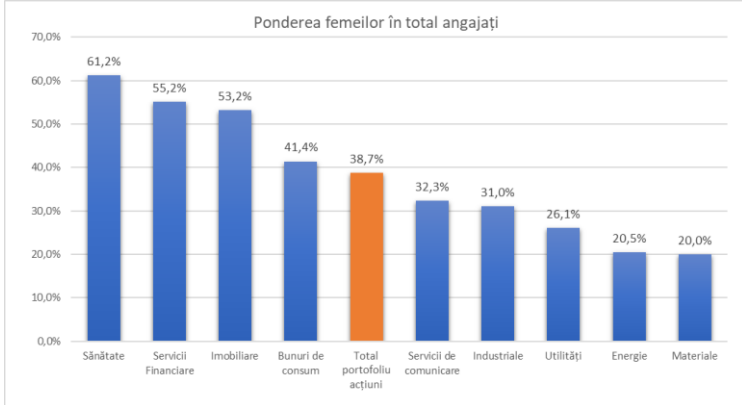
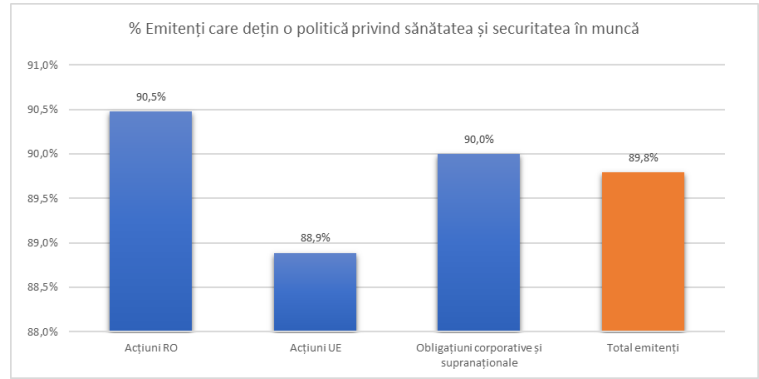
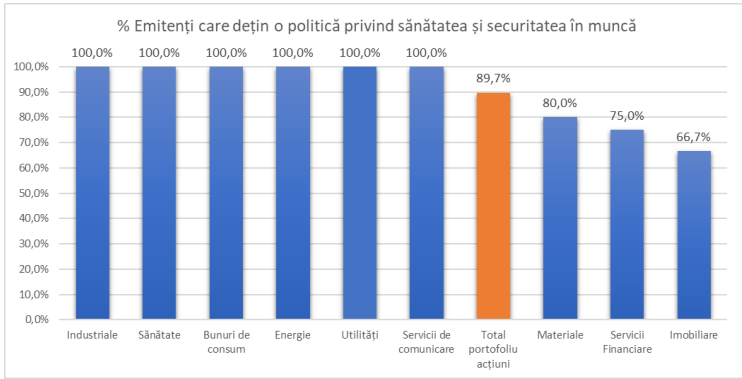
• Factori de mediu (E)

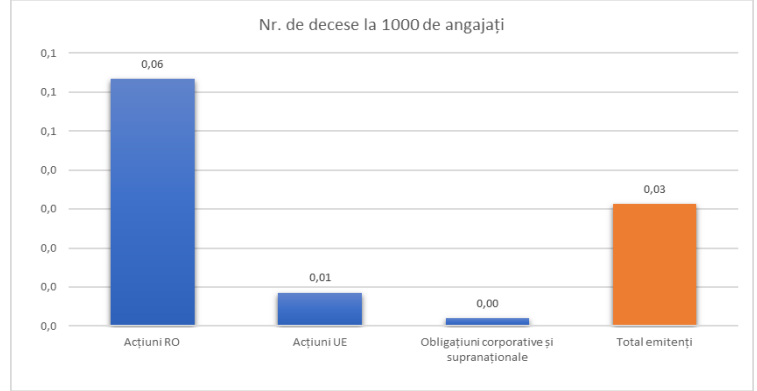
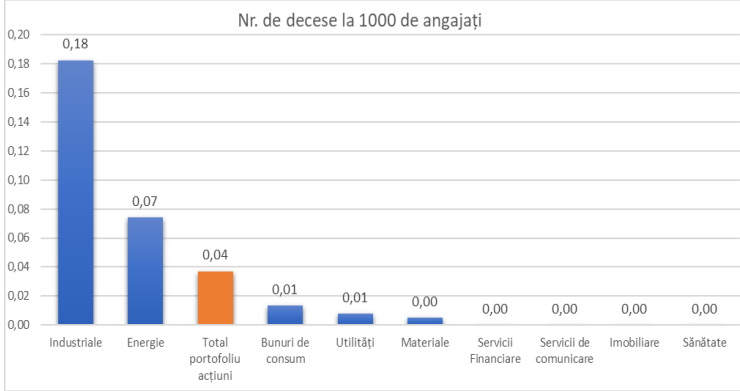
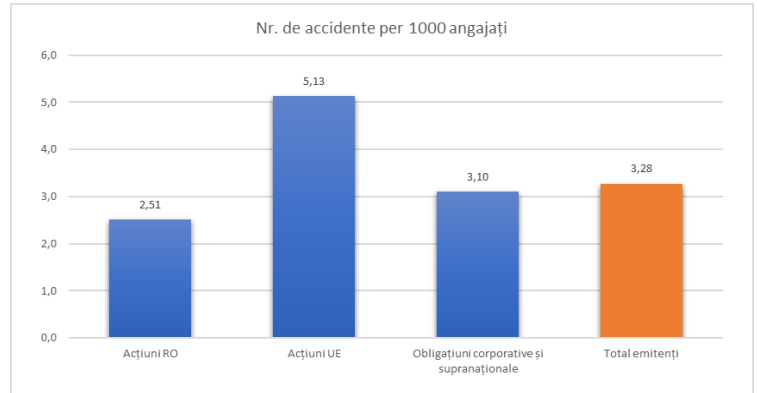
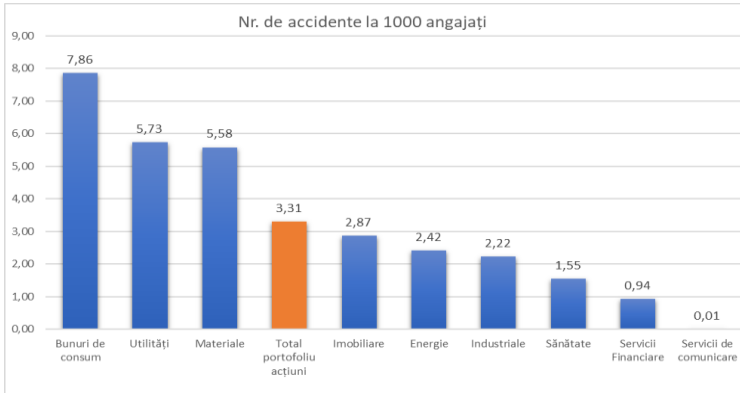

• **Factori sociali (S)**

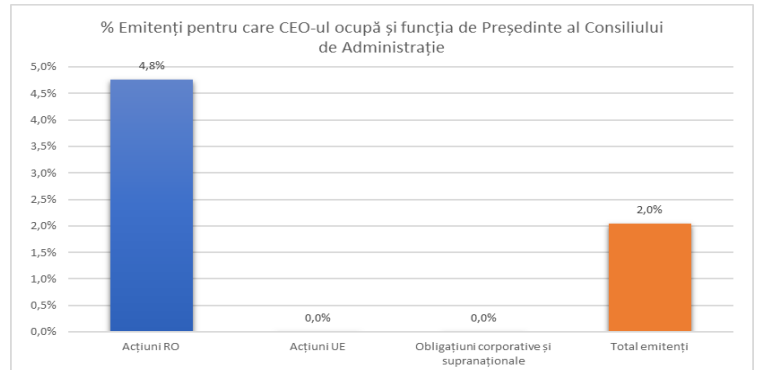
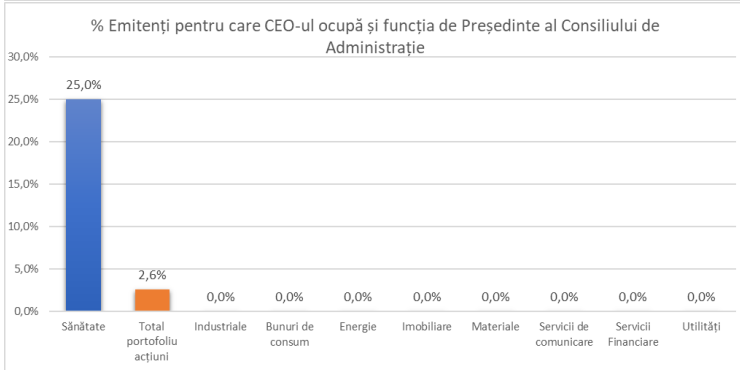
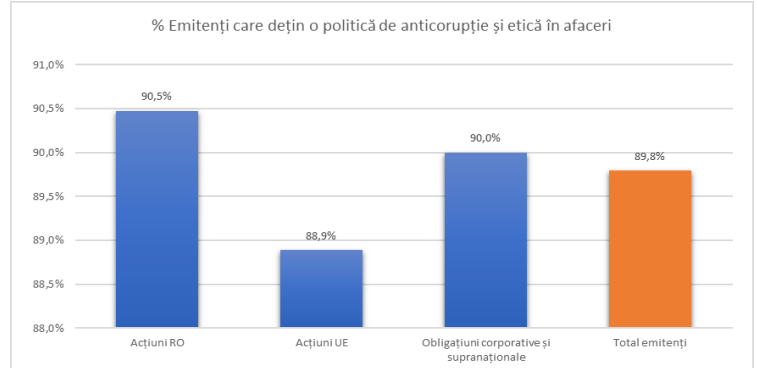
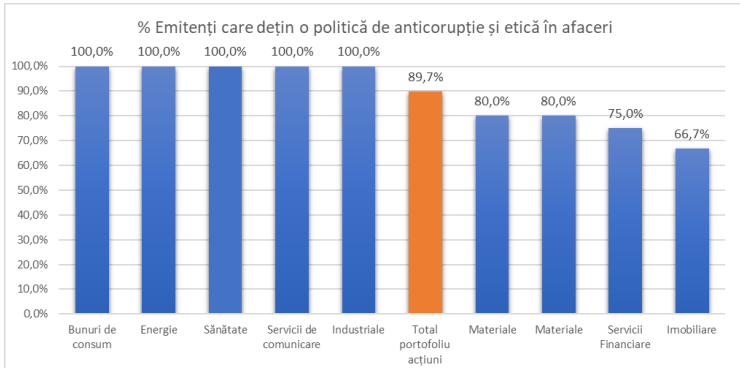

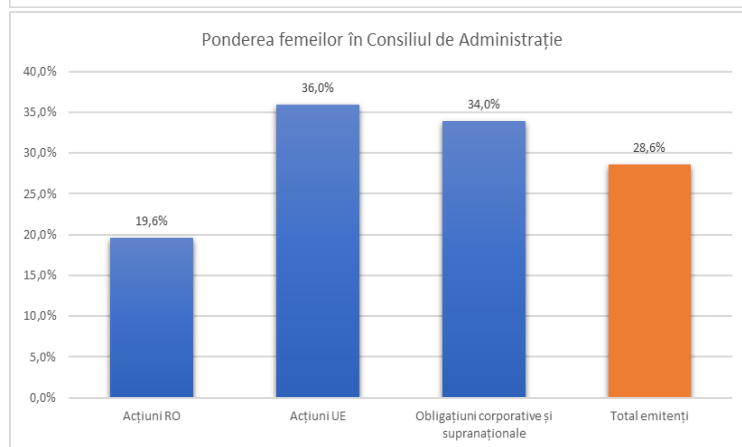
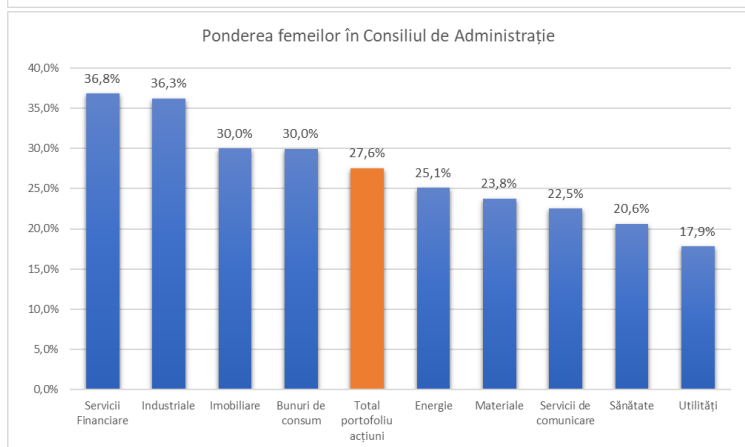
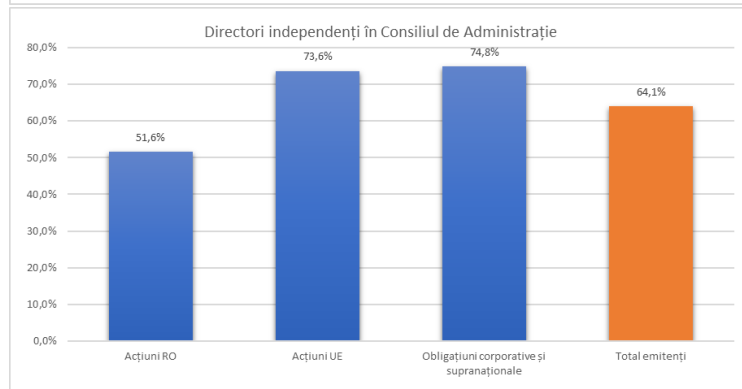
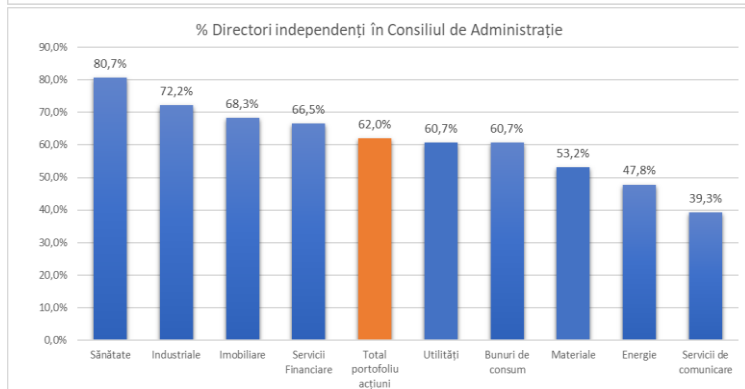
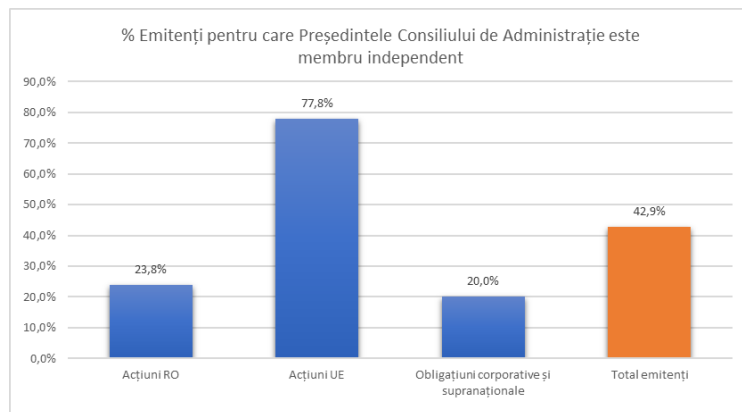
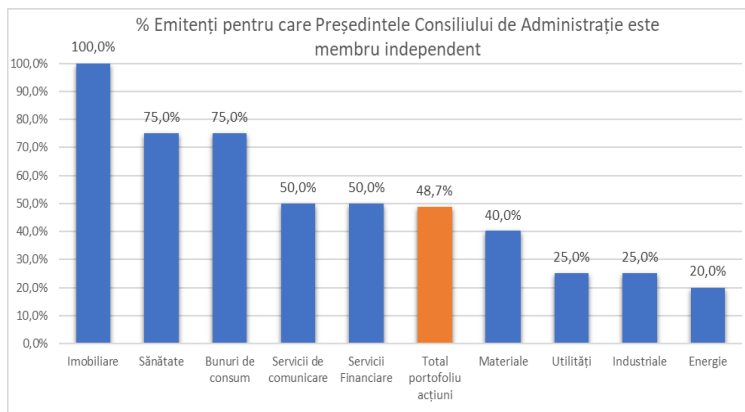

• **Factori de governanță corporativă (G)**

Nota:

Raportul a fost întocmit pe baza informațiilor publice colectate din raportările anuale, non-financiare, de sustenabilitate, de guvernare corporativă publicate de emitenți pe website-urile lor, date obținute de la furnizori de scoruri ESG și pe baza de evaluări și scoruri interne. Nu toți emitenții publica rating ESG și metodologiile de evaluare sunt diferite între agențiile de rating. Datele utilizate sunt aferente anului 2023 sau anterior în unele cazuri. Raportul nu a fost auditat de o terță parte printr-un proces de asigurare.

Conform Politicii de durabilitate a investițiilor versiunea 2, intrată în vigoare în decembrie 2022, BCR Pensii urmărește introducerea treptată a factorilor ESG în cadrul analizelor prealabile operațiunilor de natură investițională și asigurarea transparenței cu privire la modul în care sunt integrate riscurile legate de durabilitate în deciziile de investiții.

Riscul de durabilitate/ESG nu reprezintă un factor determinant în toate deciziile de investiții. Materialitatea și ponderea acestora în deciziile de investiții depind de strategia de investiții, obiectivul investițional și orizontul de timp al investiției. Factorii de durabilitate se referă la aspecte de mediu, sociale și cele legate de forța de muncă, respectarea drepturilor omului, chestiunile legate de combaterea corupției și a dării de mită.

Riscul legat de durabilitate înseamnă un eveniment sau o condiție de mediu, socială sau de guvernare (ESG) care, în cazul în care se produce, ar putea cauza un efect negativ semnificativ, efectiv sau potențial, asupra valorii investiției. Deciziile de investiții se întemeiază, de regulă, pe mai mulți factori și este probabil că riscurile de acest tip să se materializeze într-un orizont temporal mai lung. Riscurile legate de durabilitate pot reprezenta un risc distinct, dar pot avea și impact asupra altor riscuri, cum ar fi, fără a se limita la: riscuri de piață, riscuri operaționale, riscuri de lichiditate sau riscuri de contrapartidă.

ESG reprezintă abrevierea pentru aspecte de mediu, sociale și de guvernare „Environmental, Social, and Corporate Governance”. Aspecte de mediu, sociale și de guvernare presupun, spre exemplu, pentru obiectivele legate de mediu: utilizarea eficientă a resurselor privind utilizarea energiei, a energiei din surse regenerabile, a materiilor prime, a apei și a terenurilor, în materie de producție a deșeurilor și emisiile de gaze cu efect de seră, pentru obiectivele sociale: contribuțiile la combaterea inegalității sau care promovează coeziunea socială, integrarea socială și raporturile de muncă sau investiții în capital uman, iar pentru obiectivele legate de bunele practici de guvernare: respectarea acordurilor internaționale, conformitatea aspectelor din sfera AML, combaterea corupției.

În prezent, informațiile disponibile din surse credibile referitoare la aceste aspecte pot prezenta inconveniențe și lipsuri din care menționăm: obținerea datelor cu dificultate, informațiile sunt incomplete, de cele mai multe ori datele sunt bazate pe estimări, lipsa actualizărilor sau inexactitate. Astfel, chiar și atunci când aceste informații sunt prezente și identificate, nu există în prezent nicio certitudine cu privire la posibilitatea evaluării corecte și complete a riscurilor în baza acestor informații. Volumul încă redus de informații disponibile referitoare la respectarea criteriilor de mediu, social și guvernare de către emitenți/companii face ca investițiile să nu poată ține seama momentan de totalitatea criteriilor pentru activități economice durabile din punct de vedere al mediului și să nu poată fi realizată o evaluare (completă/cuprinzătoare/relevantă) la acest moment a efectelor negative ale deciziilor de investiții asupra factorilor de durabilitate.

Concretizarea riscului de durabilitate poate conduce la un impact asupra activului fondului, care poate varia ca intensitate în funcție de alte riscuri specifice și de clasa de active. Un risc de durabilitate pentru un activ poate genera o pierdere în valoarea acestuia și, prin urmare, un impact negativ asupra valorii activului net al fondului. Cu toate că administratorul depune toate diligențele necesare în analiza prealabilă a participațiilor în procesul decizional și investițional în scopul protejării interesului participanților și luând în considerare faptul că datele privind factorii de durabilitate pot fi în acest moment obținute cu dificultate, informațiile sunt incomplete sau neactualizate, iar de cele mai multe ori datele sunt bazate pe estimări, există o mare probabilitate ca administratorul să nu fie în măsură să ia în considerare efecte negative ale factorilor de durabilitate în toate deciziile de investiții.